

Lean ordbok - 17 sentrale metoder som Lean-entusiasten bør kunne

Dato: 16. August, 2019. Forfatter: Thor Eirik Lobben, Senior rådgiver

og Marny Østreng, daglig leder Madisa Consulting AS

Selv om vi i Madisa Consulting AS tilstreber å bruke et «folkelig» og norsk språk, kan Lean ved første møte virke som en liten jungel av begreper og engelske og japanske ord. For å forenkle hverdagen til de som jobber med Lean, har vi laget en enkel forklaring på noen sentrale metoder.

Skriv den gjerne ut og heng opp på tavlen din.

Lean

Er en driftsstrategi hvor teamet involveres til å jobbe med kontinuerlige forbedringer og skape flyt for kunden.

Flyteffektivitet

Flyteffektivitet oppnås ved å redusere sløsing i prosessene våre. Det er et mål på hvor lenge en flytenhet behandles fra behovet oppstår til det tilfredsstilles.

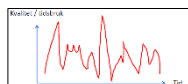
Kaizen

Japansk ord som oversatt til norsk betyr «forandring til det bedre». Brukes i Lean som en beskrivelse for kontinuerlig forbedring.

Sløsing (Muda)

Alle aktiviteter som krever ressurser eller tid og som ikke skaper verdi for kunden. Også kalt Muda. 8 former for sløsing: Overproduksjon, Unødvendig lager/kø, Omarbeiding (feil og avvik), Ubrukt kompetanse, Unødvendig transport, Overprosessering, Unødvendig bevegelse, Venting.

Variasjon (Mura)

Ujevnheter i prosessen/utførelsen av en aktivitet. Også kalt Mura.

Overbelastning (Muri)

For høyt trykk på utstyr, verktøy og mennesker som følge av variasjon, sløsing og flaskehalser.

PDCA (eller PUKK)

Plan - do - check - act, på norsk: planlegge - utføre - kontrollere - korrigere. En metode for å gjennomføre og kontrollere forbedringsprosesser og lære av dem. Ofte kalt Deming-hjulet etter W. Edwards Deming.

Gemba

«Det virkelige stedet». Gå til stedet der arbeidet skjer og observer hva som skjer og finn rotårsaker til feil.

Tavlemøter

Korte stående møter foran en tavle hvor aktiviteter og mål følges opp. Hjelper deg med å jobbe mer proaktivt i stedet for reaktivt og sikrer fokus på kontinuerlig forbedring.

Prosess-effektivisering

Taktisk og operativ metode for å fokusere på verdiskapende aktiviteter og fjerne sløsing i prosessene. En prosess er en sekvens av aktiviteter for å oppnå et resultat.

Verdistrømsanalyse (VSA)

Strategisk metode for å kartlegge et produkt, tjeneste eller varegruppes vei gjennom verdikjeden fra bestilling til kundens behov er levert. Målet er å skape flyt og mer verdi for kunden. VSA fokuserer på det «store bildet» for å forbedre hele systemet og ikke sub-optimalisere deler av det.

A3

Standardisert format for problemløsning med analyse av dagens situasjon, tiltak, gjennomføring og evaluering. Prosessen følger PDCA (plan, do, check, act). Metoden framtvinger tydelighet og gir god dokumentasjon. Navnet viser til papirformatet A3.

Rotårsaksanalyse

Metode(r) for å finne den underliggende grunnen til et problem slik at man kan gjøre tiltak mot årsaken og ikke symptomene.

Noen metoder:

Fiskebensdiagram (ishikawa-diagram, eller 6M) hvor man kartlegger sammenheng mellom problem og årsak på et overordnet nivå og gir grunnlag for videre rotårsaksanalyse og prioritering av problemer for å lage tiltak.

«5Why» = «5 Hvorfor» hvor man spør gjentatte ganger «hvorfor» for å komme forbi de åpenbare symptomene og finne rotårsaken.

5S

Gir økt flyt-effektivitet ved å utvikle en ryddig og oversiktlig arbeidsplass som angriper sløsing og synliggjør avvik.

Navnet 5S kommer fra fem japanske ord som oversatt til norsk betyr: Sortere, Systematisere, Skinne, Standardisere, Sikre.

Kanban

Betyr tegn og kort. Aktiviteter settes i gang på signal for å styre vare/informasjons-flyt. Kan benyttes i lagerstyring, styring av ressurser, aktiviteter og prosesser.

Poka-yoke

Teknikker for å hindre feil, gjerne gjennom fysiske begrensninger som hindrer at operatørene begår feil som kan føre til skader på produkt/tjeneste eller medarbeidere.

SMED (Single-minute-exchange of dies)

En metode for å dramatisk redusere tiden det tar å endre overgangen fra et utstyr/maskin/oppgave til et annet.

Du lærer mer om alle metodene og begrepene på våre

Lean sertifiseringskurs

[Klikk her for å lese mer, se kurskalender og gjeldende Early bird rabatter!](#)

Eller så kommer vi gjerne på besøk og hjelpe deg og din virksomhet.

Les mer om oss nedenfor.

Om Madisa Consulting AS

Madisa Consulting er Lean-entusiaster og tilbyr Lean rådgivning, Lean sertifiseringer, kurs og spill til private og offentlige virksomheter. Vår visjon er å gi våre kunder en bedre dag på jobben. Med Lean skaper vi resultater for virksomheten og arbeidsglede for medarbeideren. Vårt formål er å skape uavhengige kunder som høster frukter i mange år. Vi tilbyr ulike typer roller som prosjektleder, veileder og lærer ved et samarbeid.

Med vårt Lean sertifiseringsprogram får du Lean gult, grønt eller svart belte sertifisering. Med Lean svart belte sertifisering blir du også Lean Manager MC! Les mer om vårt sertifiseringsprogram [her](#).

Våre kursdeltagere anbefaler oss som kursleverandør med 5,5 av 6 poeng på evalueringer.

Madisa Consulting har utviklet et eget Lean resultatforbedringsprogram som er en strukturert arbeidsmetodikk for Lean implementering.

Madisa Consulting skal levere markedets beste kvalitet til konkurransedyktige priser. Kontinuerlig kompetanseutvikling og lang leder-erfaring på operasjonelt nivå fra internasjonale selskaper bidrar til dette. **Gjennom vårt samarbeid med Høgskolen i Østfold** har vi den faglige tyngden du trenger. Ved større oppdrag kan vi benytte våre høyt kvalifiserte samarbeidspartnere.

Følg oss på sosiale medier for tips og inspirasjon!

Få flere spennende og GRATIS Lean artikler [her](#).

Ta gjerne kontakt for en hyggelig og uforpliktende kaffeprat!

Kilder

Bilder: <https://www.flaticon.com>

Bjarne Berg Wig. *Lean ledelse for lærende organisasjoner*. Gyldendal Norsk Forlag AS, 2013.

Niklas Modig & Åhlström. *Dette er Lean*. Rheologica Publishing, 2014.